

International Swedish School AB
per.egon.johansson@ipk.se
Rektorn vid Raoul Wallenbergskolan Uppsala
stefan.blessenius@raoulwallenbergskolan.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av den fristående
Raoul Wallenbergskolan Uppsala
i Uppsala kommun

Tillsyn i Raoul Wallenbergskolan Uppsala

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Raoul Wallenbergskolan Uppsala besöktes av Skolinspektionen den 27 februari 2013.

Fakta om skolan

Skolverket godkände i beslut den 6 september 2006 (dnr 2006:1068) Raoul Wallenbergskolan som en fristående grundskola med rätt till bidrag för årskurs 6-9. Skolinspektionen godkände genom beslut den 4 december 2012 (dnr 2012:172) att skolan får anordna undervisning på engelska.

Raoul Wallenbergskolan har en allmän inriktning.

Vid tillsynsbesöket omfattar Raoul Wallenbergskolan 145 elever i årskurserna 6-9. Skolan leds av en rektor i samverkan med en specialpedagog. Skolan har ett arbetslag som leds av specialpedagogen.

Huvudman för skolan är International Swedish School AB med organisationsnummer 556674-0113.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik var det 83,3 procent av eleverna som nådde minst målen i samtliga ämnen år 2011 och 88 procent år 2012 (rikssnittet 77,4). För år 2010 finns ingen nationell statistik men enligt skolans egna uppgifter nådde nästan alla elever målen i alla ämnen. Skolan hade de två första verksamhetsåren 12 elever i avgångsklassen.

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 var 217,5 poäng år 2010, 218,3 poäng år 2011 och 232,2 poäng år 2012. Samtliga värden var högre än rikssnittet som år 2012 var 211,4. Flickornas värden var högre än pojkarnas i samtliga fall. Under år 2010 var 91,7 procent av eleverna behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. År 2011 och 2012 var samtliga elever behöriga till alla nationella program (rikssnittet 83,4 – 87,5 procent beroende på program).

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Uppsala kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. De fristående skolorna ingår i Uppsala kommuns uppföljningssystem och bjuds årligen in till möten med återkoppling kring skolornas resultat och analys av skolornas enkäter och verksamhetsredogörelser.

Helhetsbedömning

Raoul Wallenbergskolan i Uppsala kommun bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats. Undervisningen som bedrivs i skolan ger eleverna ledning och stimulans i sitt lärande och sin personliga utveckling. Dock måste skolan utveckla sitt arbete med elevinflytande och elevernas möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetsformer.

Rektorn driver skolans utveckling genom att systematiskt följa upp, utvärdera, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen, både vad gäller kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet.

Det bedrivs ett aktivt arbete med att informera eleverna om läroplanens mål och kunskapskraven i olika ämnen. Elevernas sociala och kunskapsmässiga utveckling följs kontinuerligt upp av lärarna och individuella utvecklingsplaner upprättas i samband med utvecklingssamtal. De individuella utvecklingsplanerna behöver dock förtydligas. Skolan har tydligt dokumenterade rutiner för elever i behov av särskilt stöd och utarbetar åtgärdsprogram. Elevhälsan träffas kontinuerligt men skolpsykologen deltar inte vid dessa möten. Därför måste skolan se till att elevhälsans samtliga funktioner används på ett sådant sätt att de ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolan behöver även se till att undervisning erbjuds i svenska som andraspråk och trä- och metallslöjd.

Skolan bedriver ett målinriktat arbete med att motverka kränkande behandling av elever och har som grund en väl utarbetad likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra eleverna måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) International Swedish School AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 9 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Raoul Wallenbergskolan Uppsala måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Av skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. Enligt läroplanen ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande ska öka med stigande ålder och mognad. Enligt skollagen ska den närmare utformningen av barn och elevers inflytande anges i planeringen av verksamheten.

I Skolinspektionens enkäter hösten 2012 framkommer att under påståendet "I min skola är det bara lärarna som bestämmer vad vi ska arbeta med" svarar övervägande delen av eleverna i årskurs 9 att det stämmer ganska bra. På påståendet "På lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" svarar övervägande delen av eleverna att det stämmer ganska dåligt. Enkäten besvarades av 90 procent av eleverna. I Skolinspektionens enkät för pedagogisk personal hösten 2012 svarar hälften av lärarna att eleverna inte är med och planerar hur undervisningen ska genomföras. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att möjligheten till reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll varierar mellan olika lärare och ämnen. Båda grupperna berättar att klassråd sällan förekommer men att sådana frågor ibland kan tas upp på mentorstiden. Elevrådet fick utbildning i elevrådsfrågor förra läsåret med, enligt eleverna, stort engagemang som följd. Enligt både elever och lärare har dock engagemanget och därmed verksamheten minskat detta läsåret. Vid intervjun uppger även rektorn att elevernas deltagande och inflytande är ett område att utveckla.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med elevinflytande. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Raoul Wallenbergskolan Uppsala måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att de skriftliga omdömena avser elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen eleven får undervisning i.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Den individuella utvecklingsplanen ska även innehålla en sammanfattning av de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Av de skriftliga omdömena framgår om eleven uppfyller kunskapskraven för de olika betygsstegen, vilka förmågor eleven har och kan utveckla och kommentarer till bedömningen. Dock har i de skriftliga omdömena gjorts bedömningar i SO (geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap) och NO (biologi, fysik, kemi, teknik) istället för i de ämnen som ingår i respektive block. I vissa fall har omdöme givits i ett ämne (till exempel biologi) men i de flesta fall har ett samlat omdöme givits för hela ämnesblocket. Då det finns ett centralt innehåll i kursplanerna för respektive ämne från årskurs 4 ska skriftliga omdömen från och med denna årskurs ges i varje ämne som eleven får undervisning i och inte i hela ämnesblock. Av de skriftliga omdömena i ämnet slöjd framgår inte heller om dessa avser trä- och metallslöjd eller textilslöjd.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete kring individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Raoul Wallenbergskolan Uppsala måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna erbjuds språkvalet svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.
- Se till att även eleverna i årskurs 6 och 7 har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.
- Se till att det finns elevhälsa som även omfattar psykologiska insatser i det förebyggande arbetet.

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas för de elever som har behov av detta.

I intervju med rektorn och personal framkommer att skolan inte erbjuder undervisning i svenska som andraspråk då skolan inte tillräckligt har uppmärksammat detta språkval för elever som kan ha behov av denna undervisning.

Av skollagen framgår att alla elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

På förfrågan om hur skolan organiserar studie- och yrkesvägledningen uppger rektorn att årskurs 8 och 9 har tillgång till SYV men inte elever i de övriga årskurserna.

Av skollagen framgår att det för eleverna ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vidare framgår det av skollagen att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och att elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. Av dokumentation från skolan samt intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att elevhälsogruppen (EHG) träffas en gång i veckan och leds av rektor. Denna grupp består av rektor, skolsköterska, kurator och specialpedagog. I elevhälsoarbetet finns tillgång till studievägledare, skolläkare och skolpsykolog som är kontrakterade. I intervju med rektor och personal framkommer att skolpsykologen inte deltar i EHG:s arbete utan kontaktas vid behov och därmed inte deltar i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete vad avser tillgång till svenska som andraspråk, studie- och yrkesvägledning samt elevhälsa. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Raoul Wallenbergskolan Uppsala måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att skolan har ändamålsenliga lokaler för att bedriva undervisning i trä- och metallslöjd.

Motivering

Enligt skollagen ska för utbildningen de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

På förfrågan från Skolinspektionen om lokaler för slöjdundervisning uppgav rektorn att det inte finns ändamålsenliga lokaler för undervisning i trä- och metallslöjd. Detta läsår bedrivs endast undervisning i textilslöjd.

Sammanfattningsvis visar utredningen att Raoul Wallenbergskolan inte erbjuder undervisning i samtliga ämnen i enlighet med författningarna. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 35 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) International Swedish School AB en anmärkning.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogrammen anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller uppvisar andra svårigheter i sin situation på skolan, ska rektor se till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Vid Skolinspektionens granskning av åtgärdsprogram konstateras att skolan först gör en pedagogisk utredning som ligger som grund för utarbetande av åtgärdsprogram. I programmet ingår nulägesanalys, orsak till upprättande av åtgärdsprogram, kartläggning av elevens styrkor samt vilka ämnen eleven riskerar att inte uppnå kunskapskraven i. De långsiktiga målen, exempelvis att eleven ska nå kunskapskraven i ett eller flera ämnen kompletteras även med psyko-sociala mål, exempelvis kunna stå emot gruppsyck. Flera av åtgärderna är av anpassningskaraktär. För de elever som inte når kunskapskraven i flera ämnen uppger skolan att de försöker se till elevens hela undervisningssituation när de utformar åtgärderna. De åtgärder som vidtas för att tillgodose elevens behov av särskilt stöd i ett enstaka ämne kopplas till kunskapskraven. Dock ska det i åtgärdsprogrammet framgå hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att bedöma om eleven har nått målen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Då skolan i övrigt har ett väl utarbetat arbete runt elever i behov av särskilt stöd stannar Skolinspektionens bedömning vid en anmärkning.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Lena Rostock
Föredragande

Kopia

Uppsala kommun

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt särskilda krav på enskilda huvudmän.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).